

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za štjake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje nankraši. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 6. maja. „Agence Russe“ poroča, da so vtisi o položnji bolj ugodni.

London 6. maja. „Times“ imajo iz Peterburga vest, da se dogovarjanja zaradi shoda kongresa nadaljujejo.

Carigrad 5. maja. Šefket-paša je imenovan za poveljnika v Hercegovini.

London 5. maja. Reuterjev bureau poroča iz Carigrada 4. maja: Sadik-paša je rekel, da bode Turčija nevtralnost vzdržala in skrbela, da svoje ozemlje začuva pred obema vojujočima. Mehemet Ali je rekel na vprašanje polkovnika Bakerja, da bi on Ruse vzdržal, če bi hoteli v Carigrad vmarširati.

Peterburg 5. maja. „Golos“ piše: Ne dogovor san-štetanski, ki živi samo na papirji, temuč vhod britanske flote v Dardanele skruni dogovor 1871. Anglija tega dogovora ne spoštuje, a pravi vendar, da je za Rusijo vezalen. Nelogične terjatve britanskega kabineta imajo le namen, provocirati branjenje Rusije, samo da se gotova vojska naredi.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 5. maja. [Izv. dop.]

Ogerski in naši ministri so se tedaj po mnogih in dolgih razgovorih zjednili o vseh točkah nove nagodbe, tako trdijo oficijozni listi, in še ta teden bodo stopili pred parlamente ta in onkraj Litave s svojimi predlogi. Res je poslednji čas, da se to imenitno vprašanje reši, a nikdo prav ne verjame, da bi se sprava do srečnega konca dognala, če so se tudi ministri dogovorili; razpor je uže predaletč zašel. Zato se sploh sodi, da bodo sicer

ministri skušali v državnem zboru dobiti večino za koncesije, katere so spet morali Magjarom dovoliti, ko se pa bodo prepričali, da celó ta pohlevni državni zbor se neče udati, potem se sklene nekaka začasna nagodba na daljši čas. Mandat ogerskega državnega zbora je po letu pri kraju, naš državni zbor je sicer do 1879 l. izvoljen, pa najbrže bode tudi letos razpuščen. Potem bi si jeseni tu in onkraj Litave nova zbora in seveda tudi novi ministri nasproti stali, ki niso vezani po prejšnjih obljubah in ki bi se tedaj lažje mejsoboj zedinili.

Dajmo, da se to res zgodi in se oba državna zbora na novo volita, s tem prav nič nij pomagano. Dokler ostane sedanji politični sistem in sedanji volilni red, nij misliti, da bi se državna zbora v svojih večinah spremenila. V parlamentih bodo isti možje vladali, kakor zdaj; razlika bo k večjemu za kacic 20 ali 30 glasov in stali bodemo spet tam, kjer smo zdaj obtičali.

Za onih 60 milijonov gold., katere so delegacije kod izredni kredit za nenadne slučaje privolile, imajo zdaj finančni ministri skrbeti, da jih odkod dobode! Poprej pa mora državni zbor k tem pooblastiti finančnega ministra. Tudi o temu utegne kmalu se postava državnemu zboru predložiti. Ako se res Bosna in Hercegovina zasede, na kar se še vedno misli, potem ne bo dosti 60 milijonov, ampak trebalo bo 5 ali 10 krat toliko. Časniki so pripovedovali, da je poslanec baron Fluck designiran za cesarskega komisarja v Bosni in najbolj lažnjivi mej dunajskimi listi to je „Tagblatt“, je vedel povedati celi pogovor mej b. Fluckom in cesarjem. Na vsem tem nij trohice resnice. Dokler je Magjar na čelu naše vnanje politike, nikdar ne pride Slovanom

prijazni mož na tako važno mesto. Vmarširali bodo zraven redne armade Honvedi in kakor sem Vam že pred par meseci pisal, bode Magjar Kallay, bivši generalni konsul v Belgradu, civilni komisar. Če se že Magjari udadé ter se ne ustavljajo zasedenju Bosne, potem hote oni tam komandovati, Mohamedanske bege pestovati, Slovane tlačiti in Bosno neposredno z Magjarijo združiti. Večji del stroškov pa bi morala plačevati naša polovica; a da se nemamo pritoževati, nam hote Magjari velikodušno pustiti v dar kamnito Hercegovino.

Priprave za vojsko.

Da si ravno je italijanski minister konstatiral in tudi denašnje novine pričajo, da je občno položnje zadnjih dveh dnij zadobilo zopet majheno bolj mirú podobno lice, vendar se Rusija in Anglija dalje le za vojsko pripravljajo.

Iz San Štefana se piše v „Pol. Corr.“ V Burgas, na Črnem morji, je prišlo mnogo nove ruske vojske kot pomoč iz Odese. Dovažanje živežnih in vojnih zalog se neprestano nadaljuje.

Iz Carigrada se telegrafuje 4. maja: Razprave zaradi objednočasnega vzmaknenja Rusov in Angležev od Carigrada se nadaljujejo, ali vest, da se Todtleben naravnost z admiralom Horubyjem dogovarja, nij istina.

Ruska armada na Rumunskem je iz popolnih treh vojnih zborov ter ima 24 rezervnih bataljonov, 6 poljskih baterij in dva polka kavalerije, skupaj 110.000 mož; višje poveljstvo ima general Drentelen, ki ima svoj glavni stan v Bukureštu. Posamezna oddeljenja so tako nastavljena: 11. kor armade je mej Bukureštom in Gjurgjevem, večina tega kora

Listek.

Majnik.

Po dolgej zimi nastopila je zopet ljuba sponlad. Bela snežena odeja se je umaknila prelepej zelenej, mej katero cvetó raznobarvene cvetice, katerih pr. jeten duh polni čisti zrak.

Kori ptičev oživljajo zelené drevje, ter prepevajo svoje krasne melodije — tako, da ves ta lepi prizor, zlasti v tem, toliko slavljenem mesecu „majniku“, toliko bolj deluje na človeške čute. Mlado in staro hiti ven pozdravljat „zlati majnik“ in uživat njega veselje.

In koga ne bi navdajal — sedaj — v času, kateri ima toliko pomena za človeško življenje — nek sladko otožen čut. Saj se je izpolnila marsikomu želja, katero nam pesnik tako lepo predstavlja z besedar:

„Le enkrat daj še majnik zlati,
Da gledam zorni tvoj obraz;
Ne branim se potem zaspati,
Zagrne naj me večni mrz.“

Deklici, katera je hrepenečim srcem pričakovala „zatega majnika“, ko bode z ljubim šla na sprehod po ravnem polji — izpolnila se je vroča želja.

Zdaj je čas, zdaj cvete njima življeuja pomlad; saj le enkrat v življenju cvete človeku majnik veselja in mladosti, tedaj:

„Vse naj raja, mesec maj,
Krasne vence vije;
Več ne pride mu naraj,
Ki ga zdaj ne užije,
Vse očeta naj česti,
Ki veselje nam deli.“

Kjer se v tem mesecu vrši novačenje, kako sladko trepetaje, — pa z nekakim strahom je pričakovala deklica tistega dne, ko bode ljubčku pripela lep pušelj za klobuk, kakor pravi narodna pesen:

„Delaj, delaj dekle pušelj lep,
Za to rajžo žalostno.“

Kadar mu ga je pa pripenjala — tačas je porosila solzica „lepi pušelj“, ona pa v srci na tihem molila, da bi vendar ne bil vojak in ako bode, da bi jej tudi potem ohranil zvesto srce.

In sploh vsacega navdajejo neke posebne misli; sam pri sebi razmotrava o tej ali onej stvari.

Marsikomu se mišljenje vriva, koliko je nam Slovincem in Slovanom sploh prinesel „zlati majnik“ veselja. Dosedaj še nij naših src napolnil z istim veseljem, katero rodi svoboda in pravica, katera bi morala vse narode v ljubezni združevati.

Nij nam prinesel še zelene oljkine vejice miru; boriti se imamo še z mnogimi sovražniki, v srcu katerih ne cvete cvetica domoljubja ne bratroljubja.

Lanskega majnika razvila se je bila na

ima svoj stan v Fratešči. Več malih oddelkov konjиков se je jedno uro od Bukurešta oddaljilo. 27. kor je pri Galaci; 17. divizija tega kora zasela je Brajlo, utrjenja pri Barboši in Galac. 18. infanterijska divizija, prva divizija kavalarije in artilerijska brigada je tudi v obližji pri Galaci. Nekoliko vojakov 18. infanterijske divizije ostane še v Dobruči. 7. kor armade, ki ima 15. in 38. infanterijsko in 7. kavalerijsko divizijo, zasedel je Besarabsko. Mnogo polkov je tudi še po družih moldavskih mestih. 12. kor armade v ruščuku je pripravljen za slučaj, otiti na Rumunsko. Nova utrjenja napravila so se na spodnjem Prutu. Tej ruski armadi ima Rumunska sledečo na nogah: 1. divizija v Kalafatu, 2. v Krajovi, 3. v Karakalji, 4. v Turn-Severinu. Knez Karol je sè svojim štabom v Bukureštu.

Iz Peterburga se piše: Priprave za vojsko se nadaljujejo. Od Peterburga ešelonirana ruska armada šteje 700.000 mož. Mej Prutom in marmarnim morjem je 240000 mož, na južnem Balkanu 120.000. Turki imajo mej Galipoljem in Carigradom 120000 mož, Angleži bi morebiti spravili skupaj 40.000, torej bi se Rusi početkoma mogli le brambeno vojevati, ako bi tudi Turki Angležem pomagali. Ruski oficirji, pod Todtlebnovim poveljništvom baje pravijo, da nastavljen je toliko vojakov pri San Štefanu, kakor jih je zdaj nij strategično in da je črta Adrijanopol-Carigrad odločilna; zato bi se moralo ob Bosporu upreti. Upa se, da bode general Todtleben vse uredil. Nihče pa ne veruje vestim, ki govore o miru, ker je sploh preverjenje ukoreninjeno, da hoče Angleška na vsaki način vojske, ako noče svojih trgovskih interesov popolnem izgubiti. V minulih letih izgubili so Angleži v severnoamerikanski uniji in centralni Aziji mnogo krajev, katere so kot trgovska mesta rebili; po san štefanskem miru izgube Perzije, Turško ali vsaj balkanski polotok. Tudi politično propala je Angleška, a vse to hoče popraviti, če drugače ne, pa z vojsko, ker se neče Ruska udati.

Tudi v Avstraliji se pripravljajo angleški podložniki za vojsko. Tako se piše iz Melbourne 15. februara: Vest, da se bode vojska mej Angleško in Rusko pričela, tukaj jako vznemirja. Hobsonski zatok se utrjuje. — 16. februara: Berry je dejal: Vlada sodi iz poročil, katere je dobil guverner od uradov, da je vojska mej Angleško in Rusko gotova. Na Queenscliffu so nastavili kanonov in vtopili se bodo torpedi. Brisbane, 19.

slovanskem jugu roža krvave vojne, — letošnji — hvala Bogu, cvete ondodnim našim bratom cvetica — zlate svobode.

Kar še nij doseženo v popolno razvitje in dospenje na vrhunec slave Slovanstva, upajmo in bodimo trdno prepričani, da kmalu se bode dopolnilo, kar še manjka.

Takrat bode napočil še le pravi „zlata majnik“ vsemu Slovanstvu; takrat bode pognala prelepa cvetica nevenljive slave, katera bode zmagonosnemu Slovanstvu krasila junaško glavo.

Takrat se ne bode veselil le posameznik, temuč ogromno število človeštva, in:

„Mladeniču dekle vesela
Na prsih zvestih bo slonela
In z narodom bo narod pel,
Osrečen drug družega objel!“

Tone z V.

februara. Vlada nakupuje torpede, orožje in streliva v južnih nasebinah, ter je ukazala streliva vsake baže mnogo napraviti. Sydney 17. februara. Agent iz Queenslanda je prišel semkaj torpednega materijala nakupovat; priplule so semkaj tudi tri ladije s 2500 zaboji strelne volne. 300 mož odšlo je v utrjene kraje.

Ruski glasi.

Ruske novine nijso nič kaj navdušene za „mešetarja“ Bismarka, ker nij nič opravil. „Peterb. Ved.“ na pr. pravijo: Bismark je prevzel rolo posredovatelja, ali on gleda vse stvari le od nemškega stališča. On ne pozna popolnem ni rusko narodnega duha niti teženj angleških. On je hotel dva sovražnika sprijazniti. On nij dosegel ničesa, ker je tek zgodovine močnejši od njega. Rusko-angleški prepir se ne more niti v Berlinu niti na Dunaji niti drugje kje rešiti; ne more se ni denes ni jutri zravovati, temuč vodi neizgibno k veliki krvavej vojni, ki bode, če ne denes, pa vendar jutri, če ne letos, pa čez leta izbruhniti morala.

Drug list, „Golos“ pravi o negotovosti zdanjega položaja: „Naj bode vendar enkrat stvari konec! Diplomacija je svojo nezmožnost dovolj dokazala. Če posredovanje Nemčije nij nič pomagalo, je vse drugo ničevno. Dan, ob katerem bode vojna napovedana bode nam dan rešenja, ker bode zlanje izčrpljeno situvacijo zbistril. Naj skoro pride.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. maja.

O našej *negodbi*, ali o dotičnih razpravah z Magjari piše Bismarkovka „Nordd. Allg. Ztg.“ tako-le: „Uže mnogo, mnogo mesecev se vlečejo nagodbene razprave mej Avstrijo in Ogersko brez odločitve sem in tja, tratijo čas, papir in črnilo tako močno, da bi človek ne verjel in so v očeh javnega mnenja dobile vid nevarne slabše bolezni.“ Dalje naglašala list, da drži še najbolj skupna dinastija našo monarhijo skupaj.

Najnovejše poročilo iz Dunaja trdi sicer, da so v velikem ministerskem svetu 4. t. m. poravnane raznoglasja v nagodbenej stvari in da imamo konca homatij pričakovati v naslednjih dneh. Dotične predloge se imajo obema zbornicama precej predložiti.

Iz *Dunaja* se piše v „Moskovskija Vedomosti“, da so odločujoči krogi siti oholosti in sitnosti magjarske in da mislijo na to, kako bi se dualizma znebili.

Leon Brossy.

(Povest, p. slovenil Fr. Kr.)

(Dalje.)

Deseto poglavje.

Moratin pogleda tjakaj, kamor je Karnar kazal, in zapazi pri zalivu, kjer so ribiči stanovali, mnogo lučj. Ker je bilo obrežje tako čudno obokano, se je čulo mnogo odmevov. Žene in otroci so leteli iz hiš, da pozdravijo može in otroke. Ta prizor je bil nenavadno lep. „Tukaj so,“ reče Moratin nemirno, na stran obrnivši se, „to vpitje kaže, da so dovolj bogato obloženi došli.“ — „Vi in jaz pričakujemo,“ mu zavrne Karnar, „da ne bo dolgo čakal Karlo snubiti. Tudi vidim, da je vriš na obrežji tudi na površji šalupe nekaj nemir vzročil, in prepričan sem, da odvesla še ta hip ladija do obrežja po Brossyja.“ — „Nikakor nij dvomiti,“ reče Moratin, ko za-

Hrvatske opozicije organ „Primorac“ naznanja, da ne bode več v Kraljevici izhajal, temuč drugod kje poiskal si primerne kraja. Uzrok temu je to, ker je njegove tiskarne upravitelj N. Polič v zapor prišel zaradi povere.

Vnanje države.

Turki se vendar pripravljajo trdnjave Varno, Šumlo in Batum izprazniti. Videti je, da je general Todtleben energično govoril. — Mej prebivalstvom baje hudo vre zoper sultana, katerega prosto ljudstvo dolži, da je kriv vseh izgub.

Mohamedanska vstaja v **Bolgartij**, po splošnem mnenju od Angležev podpibana in plačena, uže ponehuje, kakor se iz Carigrada javlja. Zadnje dneve nij bilo nič boja. Bilo bi pa tudi čudno, da bi neredni in nedisciplinirani vstaši mogli ustavljati se ruskej armadi, ki je redno turško vojsko uničila.

V **italijanskej** zbornici se je govorilo 4. maja o orientalnem politiki. Minister vnanjih zadev Corti je rekel, da Italija ohrani svoje mesto kot velesila, a se nij ne vmešavala. Njena dogovarjanja z družimi vlastmi imajo namen, vojsko odstraniti in snidenje kongresa prouzročiti. — Minister je dalje rekel, da novice zadnjih dveh dnij se za mir glase ugodneje.

Dopisi.

Iz Trsta 3. maja. [Izv. dop.] Zmirom in zmirom moramo zlasti mi, primorski stražniki avstrijskega Slovanstva opazovati, kako se nevarnosti za nas in monarhijo nabirajo. Evo nove!

Italijanski republikanci so imeli 30. apr. v Rimu, italijanskej hinavskej vladi pred nosom in z njenim dovoljenjem velik shod, kjer so praznovali 19. obletnico Garibaldijeve zmage pri Porta San Pancratio. Predsednik tega shoda, nekov Imbriani je gororil o zapuščenih italijanskih (!) otrocih, o Trentinu, o Trstu in Istri, ter je spominjal, da je Istra neobhodno za Italijo potrebna kot vhodna vrata. Republikanci hote zjedinjenje Italije dopolniti, česar druge stranke morda iz dinastičnih ozirov za zdaj še nečejo, dejal je. Potem je bral še neko pismo generala Avezzana, v katerem tudi ta terja, naj se omenjene avstrijske provincije odtrgajo od Avstrije in priklopijo k Italiji!

V očigled tem, v Italiji se vedno ponavljajočim in množočim sovražnim izjavam poželjenja po naših slovenskih zemljah, po našem Trstu in naši Istri, — moramo tudi mi Slovenci vedno ponavljati staro terjatev: Dajte nam Slovincem, da se zjediniimo vsi pod eno kronovino in

gleda luč na ladiji in čuje ukaze in vesljanje. „Mislim, da ga tuja ladija hoče koj imeti, zato je tako naglo čolnič odveslal.“ Trenotek potem sta se tega popolnem prepričala.

Karnar je hodil nekaj trenutkov sem ter tja, pa si je kmalo toliko opomogel in rekel: sedaj se ne ve, vas bode li Brossy prej obiskal, predno pojde v šalupo. Sluga ga bode brez dvoma pred njegovo hišo čakal, kajti to naročilo je gotovo zelo važno. Ali je to človek, kateri opravke bolj ljubi, kakor razveseljevanja? — „Da, gotovo.“ — „Po tem takim pojde v šalupo, predno vas zastran Karle obišče.“ — „Nikakor nij to dvomno. Ako, dospevši na breg, izve, da so važni opravki, gotovo ide takoj tja.“ — „Jaz moram za njim. Kakor sem uže rekel, jaz sem pripravljen, in predno se vlečem, moram zvedeti, zakaj je šalupa tukaj obstala, in kaj ima z biseroribičem opraviti.“ — „Ali vam morem

tako okrepani bodemo mi Avstriji najboljši „antemurale“ proti poželjivej Italiji. Naj se enkrat neha laški in nemškutarski duh podpirati proti nam Slovincem, ker zdaj se uže vidi, kak prijatelj monarhije je Lah, in kmalu se utegne uže pokazati, kakšen je nemškutar.

Iz mariborske okolice 4. maja [Izv. dop.] Slovenski pripravniki 2. in 3. leta mariborskega c. kr. pripravništva, so napravili 2. majnika izlet v Frajham blizu Maribora. Veselje je vsakega gosta obšlo, ko je sedel mej veselo mladino, čutil je v sebi vsak nekako čudovito moč, ki ga je povzdigovala, čutil se je vsak v krogu mladine tu li mlad in ž njo prepeval slovenske narodne pesni. Djake je z navzočnostjo počastil znani g. Miklosič, pevovodja in učitelj na mariborskem pripravništvu.

Ob 4. uri popoldan se je začel koncert z muziko in petjem. Izmej pesnij imenujem: „Kdo je mar?“ „Žalosten glas zvonov.“ „U boj!“ „Slovenska domovina.“ „Nach den Bergen.“ „Abendglocken.“

Hvalo tedaj izrekamo g. pripravnikom, da so nam napravili nekaj veselih ur; želimo, da bi nas pri priložnosti zopet obiskali; želimo, da bi veselje do domačega petja zmiraj tako zvesto ohranili.

Domače stvari.

— (Janez Smukavec †) V ljubljanskih narodnih krogih povsod znani deželni uradnik, Janez Smukavec, je v nedeljo jutro od mrtuda zadet naglo umrl. V soboto večer je še v čitalniški igralni sobi „domino“ igral, vesel vstal in šel domov, a na tem potu ga je prijelo. Pokojni je bil zmirom pošteno naroden, bodi mu čestit spomin!

— (Znamenja osvojenja Bosne?) V čeških narodnih listih smo brali, da je dalmatinska vlada in hrvatske vojne granice generalna komanda poklicala nekaj čeških, jugoslovanskega jezika zmožnih inženirjev v Dalmacijo ali na Savo. Tudi nekaj slovenskih inženirjev je baje doli poklicanih. Iz Ljubljane je, kar mi vemo, v nedeljo jutro odšel na poziv generalne komande slovenski inženir Fr. Tomšič, doma iz Trebnjega, skozi Zagreb v Zemun.

— (Erar prodaje) svoje hiše v Ljubljani, ker je kupil hranilnično veliko poslopje, in je dotična postava uže proglašena v „Wien. Ztg.“ Erarično hišo v križevniških ulicah, kjer je bila do sedaj finančna straža, kupil je znani notar, g. dr. Jarnej Zupanec.

v vašem podvzetju kaj pomoči?“ — „Lehko me do šalupe peljete, pa to znam tudi sam. Najbolje je pa, ako tu ostanete in po Karli in mojej pričakovanej ladiji gledate. Pridem nazaj, kakor hitro moj namen izpolnim. Ako gre Brossy v šalupo, bodem gotovo jaz zraven. Moram poizvedeti kaj in kako. Eno uro bodem se ve da potreboval, pa ne zapustite hiše, samo če me uže le predolgo ne bode. Ostanite tu in pazite na Karlo. Vi veste vse moje naklepe, in samo, ako jih izpolnite, dobite denar, kojega želite.“ — „Dobro, tukaj tedaj moja desnica.“

Sedaj se ločita. Moratin je šel k pristavi Karnar pa je hitel proti Brossyjevej hiši in ladijevju. Ko je Moratin izginil, privleče Karnar iz žepa masko in si jo priveže na obraz. potem si pa vtakne puško in nož za pas, da bi se je v nevarnosti poslužil.

„Ko bi bila le moja ladija uže tu,“ si

— (Iz Mengša) se nam poroča, da je bil tam za župana izvoljen g. Anton Skok, za svetovalca pa Janez Levec in Tomaž Siroli, vsi trije narodni možje.

— (V ljubljanskej čitalnici) je dajal pevovodja Stöckl v nedeljo večer za svojo benefico veselico v restavraciji; obiskovanje je bilo dobro in pevski del z veliko pohvalo sprejeman.

— (Trpljenje Kristovo) ali pasijonska igra v gledališči v nedeljo nij bila tako dobro obiskana, kakor bi človek — v Ljubljani mislil bil. Družba igralcev menda denes otide na južno stran, baie v Gorico in Trst.

— (Učiteljsko društvo v Celji) ima 6. junija t. l. v Hrastniku na južnej železnici svoj popotovalni zbor, h kateremu se vsi p. t. udje in šolski prijatelji uljudno vabijo s prošnjo, naj bi do 20. t. m. svojo udeležitev odboru v Celji naznaniti blagovolili, da se vé za koliko oseb obed naročiti. Program za to zborovanje se bode pozneje objavil.

Odbor.

— (Savinjsko učiteljsko društvo) bode 9. maja v Braslovčah zborovalo. Na dnevnem redu so društvene zadeve; volitev novega odbora. Prostovoljno predavanje. Začetek zborovanja je ob 9. uri dopoldne.

— (Na Gomili), starejšem delu Reke, je, kakor se nam od tam piše, dne zadnjega aprila porodila siromašna in ne več mlada žena tri krepke fantiče ki se z materjo in drugo množino starejših bratcev in sestric veselé belega dne. Otrok preveč, kruha premalo!

— (Brutalnost.) Iz Reke se nam piše 2. t. m.: Včeraj popoldne sta dva znana mlada zapravljivca našega mesta šla obiskat svojo postarno teto, a jo ob jednem nadlekovat, da jima dade kaj denarja. Ko se je starica branila in jima nij izpolnila prošnje, zaklenila sta vrata, vrgla jo ob tla in hudo razmesarila. Jeden jo je celo večkrat zabodel z nožem. Naposled se ženica izmuzne lopovoma iz rok in posreči se jej skočiti v drugo sobo in k oknu, odkoder je vsa krvava vpila in na pomagaje klicala. Ker se je vršilo to dejanje sredi mesta, prišli so takoj policaji in odveli ljubeznjiva nečaka v zapor. Nadejati se je, da nesrečna starica še okreva.

Razne vesti.

* (Strela) je zadnji četrtek udarila v kostanjevo drevo pod graščino Pöls poleg Vildona na Štajerskem. Pod kostanjem sta vedrila dva berača. Jednega je strela precej ubila, drugi je hudo omamljen.

misli, ko je dalje koračil, „sedaj ko se je Brossy z ladijevjem vrnil, je vsak trenotek za me nevaren.“ Moratin mi je z dušo in telesom udan in mi ostane, dokler se mi ne bode bolje zdelo moje načrte brez njega opraviti. Samo to me malo skrbi, ker je to sodnijska ladija koja se je semkaj priklatila, da počaka Brossyjeve vrnitve. Je li mogoče, da vse to le zavoljo mene? Da stare reči zopet na dan pridejo in da stojim sedaj tako rekoč nad kotlom ognjenika, koji bode zdajci bljuvati začel in me uničil? Ozre se in zagleda pri nekej luči, da je uže čolnič sredi vode. To videvši pospeši korake. Sedaj je njegova osoda prišla do konca; sedaj se bode določilo o sreči in smrti. „Toliko je jasno,“ mrmral je, „da bodem v naslednjih štiriindvajsetih urah triumfiral, ali me uže več ne bode. Ta prokleta šalupa . . .“ Nij končal, tako ga je vleklo k obrežju.

* (Očetomor.) V noči od 25. do 26. apr. napadel je posestnika Joherla, v občini Voldri na Štajerskem njegov lastni sin, ter mu je sè sekiro glavo preklal, ko je bil oni ravno v postelji. in je potem ubežal. Soboto 27. m. m. ujel ga je pa uže nekov žandarm, ter ga izročil tamošnej okrajnej sodnji, kjer je morilec tudi svoj zločin obstal. Akopram je oče njegov strašno ranjen, vendar še živi; obdolžil je svojega sina še le, ko je izvedel, da je ta uže sodnji vse obstal. Morilec se je hotel nad očetom maščevati, ker je mislil, da mu oče njegove pravice krati.

* (Živaljsko.) 27. aprila našli so ljudje na samotnem kraji muravske gore na Koroškem na drevo privezано in do kolen zgorelo truplo bivšega kovača Pačiča iz gospevskega polja ob rudolfskeje železnici. Morilci so ga privezali — ali živega ali mrtvega, pokazalo bode sodnijsko preiskavanje — k drevesu, nasuli okolo njega suhega listja in vejčja, in so potem zažgali. Kdo je ta zverski čin naredil in zakaj, se še ne ve. Pripoveduje se pa, da je ukradeno blago skrival, in so ga tatovi iz bojazni, da bi jih ne izdal, na oni način umorili.

* (Sto dni pod snegom.) Sredi meseca januarja t. l. se je poročalo o nesreči, katere je zadela mnogo oseb s tem, da se je velik plaz snega z Lahn-sedla v Frajnu odtrgala in jih zasula. Več tednov morali so ljudje kopati, da so zasute nesrečnike izkopali, a štirih nijso mogli najti: B. Herca, sina njegovega Ignacija, in dva kmetska otroka. Kakor se pa iz Marijinega Celja piše, so zdaj tudi ona dva prva, očeta in sina, iz snega izkopali. Nesrečnika nijsta bila še celo nič izpremenjena, akopram sta pod snežno odejo ravno 100 dni ležala, in zdelo se je, kakor bi bila ravno kar umrla. Ko so ja pa prinesli na svetlo in čisti zrak, jeli stii trupli takoj gniti, kar se je tako hitro godilo, da so ji morali nemudom zakopati.

Národno-gospodarske stvari.

Vreme prorokovati.

„Ko bi le vedel, kakšno vreme bo jutri, pojutršnjem in v prihodnjih dnevih!“ Tako pravi marsikateri kmet s polnim obrazom skrbi, zlasti če ima krmo za kositi ali spravljati, če bi rad žito domov vozil. Noben poklic, noben stan v vspešnosti svojega delovanja nij tako od vremena odvisen, kakor kmetski. Slabo vreme zadržuje in ovira rastlinsko rast; slabo vreme zamore kmetu še škodovati, kedar po prestanem mnogem strahu pred točo in drugim nevarnostim ves pridelek uže pod streho meni. Še ob žetvi in košnji mu more vreme hudo kljubovati in mu vzeti, kar je v potnem obrazu prideloval.

Vsak kmet si tedaj bolj ali manj prizadevlje, spoznovati vreme iz različnih znamenj. Ta gleda in se zanaša na zrakomer ali barometer, uni na veter; tretji opazuje nebo, četrti živali in rastline, peti celo neživeče

Iz kraja, kamor se je bil skrtil, namreč v rebra nekega na obrežnem pesku ležečega, precej velicega čolna, je vse čul, kar so govorile ženske kojih je pred njim cela tropa stala. Ribiči pa so tako blizu jadrani, da je vsako besedico razumel, kojoj so govorili.

Ta prizor bi bil vsakemu prijeten, le Karnarju ne. Ladjevni čolni so prišli do obrežja, in ribiči so zasadili mačke v dno. „Jako čudno je Kayetano,“ reče Brossy staremu spremljevalcu, „da mi nij Jola nasproti prišla, kar še nikoli nij opustila? Se je morebiti kaj pripetilo? Nič luči nij v najini koči!“

Večkrat zakliče sestro, a nij dobil odgovora. Prešine mu glavo misel, da se je morebiti kaka nesreča pripetila. Hiti h koči, potrka na vrata, ropota po oknih in kliče Jolo. Nič odgovora. „Kje mora neki biti?“ reče bisernik na vse strani poslušaje.

(Dalje prih.)

reči. Kmetijski pregovori o vremenu (postavim: Matija led pobija, ali dež v petku traja osem dni), napovedi tako zvanega stoletnega kalendarja, čudna znamenja v navadni kmetijski praksi, vse to se še dandanašnji na kmetih jako čista in za vrjetno ima. Marsikdo se je že opekel in prevaril, ki se je na to zanašal.

Prorokovanju naših pratik nikakor nij verjeti, kajti te napovedi izvirajo deloma še iz starih časov, ko je zvezdogledje zvonec nosilo, iz takih časov, ko so ljudje menili, da vladajo vso zemljo nekatere zvezde, tako da nastopi v sedmoletnej dobi vsako leto drug „planet“. Kmetijski pregovori pa se deloma nanašajo na vremensko opazovanje. Ker se je moralo vreme katerega kraja več let zaporedoma ogledovati in opazovati prej, da se je mogla izobraziti kmetijska govorica, ti pregovori niso brez vse veljavnosti in cene. Da se pa na nje za gotovo zanašati ne sme, vé tudi vsakateri.

Drugi sklepajo samo iz stanja barometra, iz vetrovne poteze, iz jasnosti ali oblačnosti neba in drugih znamenj v živeči in ne živeči naravi. Tudi to sklepanje je pogosto zmotljivo. Kedar veter drugače potegne, nego človek misli, splava vse prorokovanje po vodi.

V najnovejšem času se je tudi v tem obziru storil važni napredek. Zadobili smo glede vremenoslovja nekatere stalnejše podlage. Znanstvene preiskave so razsvetile temoto, v kateri so bili vremenski vzroki dozdaj skriti; znanost je tudi odkrila zvezo med posameznimi prikazki ter razodela, da se v vreme preminja, kedar se veter sprevrže in drugače potegne. Kdor tedaj ve, kakšnih vetrov da se je nadejati, tudi lahko pove, kakšno vreme da nastopi. Znanost je nadalje določila, v kateri zvezi da stoji zračna teža, ki jo merijo z zrakomerom, z vetrovi. Razdelitev zračnega pritiska na obširnej krajino naznanja tudi premikanje zraka in pove, od kod in kam da bodo vetrovi potegnoli. Spoznala se je resnica, da so isti kraji, koder je zračna teža najmanjša, ali koder zrakomer najnižje stoji, glede vremena merodajalni za obširnej okraj. Kajti krajem se slabim zračnim pritiskom priteka zrak v vrtincih. Najnižji pritisk ne ostaja vedno na istem kraju, ampak se premika, in premikaje se določuje vreme ter provzročuje zračno prelivanje ali veter. Ako vemo za kraj z najnižjo zračno težo, če vemo, kam da je obrnjen in kam se premika, moremo s precejšno zanesljivostjo napovedati vetrovno potezo za vse kraje dotične okolice ali vreme v prihodnjih 24 ali 48 urah. Ležote je tedaj na tem, da vemo za na vreme večje površine upljivajoče mesto z najnižjim zračnim pritiskom in da vemo, kamor se dalje prestavlja. Kje in kako pa to izvemo? Kje drugje, kakor s telegrafom ali brzojavom! Brzojavna prijava se raznese kakor blisk v malih minutah v daljne kraje sveta.

Meteorološke (vremenoslovne) centralne štabije, kakoršno imamo tudi na Dunaji, dobe v ta namen vsako jutro premnogo število brzojavov o vremenskih razmerah iz vseh krajev vse Evrope. Na podlagi teh telegramov se nariše karta, iz katere se razvidi razdelitev zračne teže, premikanje mest z najnižjim zračnim pritiskom; razvidijo se iz te karte tudi prevladajoče vetrovne poteze in hitrost, s katero se najnižja ozračna teža od kraja do kraja premika. Iz vsega tega pa moremo sklepati, kakšni veter in kakšno vreme da bo v določenih krajih v bližnjih 24 do 48 urah. Na oveh osrednjih štabiji se potem razglasijo ti vremenski skončatki; bero se v vseh večjih dunajskih časopisih. Se ve da se tudi brzojavljajo na vse strani, in vsakemu, kdor to vedeti želi.

Ali bi taka prijava koristila tudi kmetom? Gotovo da, samo da bi jih morali pravočasno izvedeti in jih z ozirom na krajne razmere tolmačiti in razlagati znati. Zakaj krajne razmere so vedno važnega vpljiva; kajti isti veter, kateri na jugozahodni strani kake gore dež prinese, znabiti na severozahodni strani nebo razjasni.

Da kmetije ta prijava pravočasno v roke dobe, za to se lahko poskrbi; da bi pa vsakateri brzojav strani meteorološke osrednje štabije po krajnih razmerah tudi pravilno razložiti mogel, je bolj teško. To je naloga, h katere rešitvi je potreba daljšasna izkušnja in temeljito znanje. Da bi kmetovalci vseh avstrijskih dežel imeli hasek od napredujoče znanosti, da bi kmetije po kolikor mogoče nizkeje ceni dobivali brzojavna za vsak posamezni kraj veljavna, to je po krajnih razmerah že prestavljena in tolmačena vremenška prijava, je c. kr. kmetijsko ministerstvo v zastopnosti z ovim za trgovstvo to le ukazalo: V vseh avstrijskih deželah se naj ustanove štabije, ki bodo telegrame od osrednjega zavoda na Dunaji krajnim okoliščinam primerno prestavljale in po različnosti krajnih razmer predelale. Tako tolmačene in za obširni obkraj dotične deželne štabije veljavne vremenske napovedi znajo se potem po nizkeje ceni pošiljati kmetom, občinam, družbam itd. Za zdaj se napravijo take štabije v Mariboru in v Ljubnu. Ker so pa vendar krajne, na vreme vplivajoče razmere zlo raznovrstne, bodo se brez dvombe ustanovile še druge štabije ne le na južnem Štajerskem, ampak tudi za deželno sredino in za nižko dolino. Razume se, da se to le takrat zgodi, ako se kmetije za to reč brigajo, in če se najdejo take osebe, ki so voljne in zmogne, razlagati in tolmačiti izvirne telegrame. Naročnina za trideset telegramov v mesecu ne bode več znašala kakor k večjemu 10 gld. Ako se tedaj v kaki občini združi 20 kmetov k skupnemu naročilu na vremenske telegrame, zadene vsacega le 50 kr. na mesec. Pri takih krajih, kjer nij telegrafskih štabij, moramo pristevati še potnino. Brzojavi bodo dohajali gotovo še pred večerom, tako, da se more delo za prihodnji dan pripraviti in zaukazati.

Ne le v Ameriki se je sistema vremenskih telegramov izvrstno izkazala, ampak tudi na Avstrijskem se je lani že uspešno uporabila in sicer v novojičinskem okraju na Moravskem.

Ondotno kmetijsko društvo si je dalo pošiljati vremenske brzojave iz Dunaja in sicer ob času žetve in košnje. Od 30 telegramov bilo je 27 popolnem resničnih. Da je tako kmetom, ki so po njih ravnavali, dosta pomagano bilo, se razume.

Prav srčno želimo, da bi vremenski telegrami tudi štajarskim kmetom donasali obilo haska. Od kmetov samih je odvisno, bo li ta nova ustanova tudi ostala ali ne. Naj bi se dane prilike v obilnej meri posluževali. Priporočamo, da naj se cele občine in zadruga naroče na vremenske brzojave, kajti tim pōtem se manjšajo stroški. To velja zlasti o času žetve.

Kadar se enkrat posreči, na nekaterih krajih vzbuditi zanimanje za to velevažno napravo, kadar bode vspeh pokazal njeno hasljivost, bodo se brez dvoma tudi našli posnemovalci. Zato želimo, da se že za letos stori začetek. Naj tedaj kmetije in občine izreko svojo pripravnost, naročevati se na vremenske telegrame vsaj za žetvini čas. Ta izjava naj se pošlje kanceliji kmetijskega društva, kjer se tudi izve natančneje o tej zadevi. Pa tudi v tem listu bodemo se večkrat vračali k temu predmetu, da se zanimanje zanj ne pozgubi.

Vsakdo zna, kako izvrstno zdravilo je tēr za bronhitis, jetiko, katar, prehlad in sploh za vratne in pljučne bolezni.

Po nesreči pak mnogi bolniki, katerim bi ta produkt utegnil koristiti, tēra niti ne rabijo, bodi-si zbog njega okusa, ki ne prija vsakomu, ali bodi-si zbog sitnosti, katere prouzročuje pripravljanje takomenovane tērne vode.

Dandenes je, zahvaliti se nam je vrlemu izumitelju gospodu Guyotu, lekarničarju v Parizu, odpravljena tudi ta bolj ali manj opravičena zoprnost bolnikov do onega produkta.

Gospodu Guyotu se je posrečilo, zapreti tēr v prav lahko skorijo prezorne žolice in iz tega narediti okrogle kapsule v velikosti osvalkov. Te kapsule použivaj pri obedu in večerji in ne bodeš po njih imel prav nohednega pākous. Znotraj se potem raztopi skorija, katera tēr pokriva in tega vrlo naglo popije telo.

Te kapsule imajo neukončljivo moč; celo v strtih sklenicah obvarujō ostanki svojo popolno moč, in to še pose mnogih let.

Guyotove tērne kapsule same po sebi so prav umno zdravljenje, katero ne stane na dan več od 10—20 krajcarjev in po eg katerega ne treba rabiti nobednih drugih zdravil, ječmenovek itd.

Kakor vsak dober izdelek, jeli so tudi Guyotove tērne kapsule mnogo ponarejati. Gospod Guyot more tedaj samo za tiste sklenice prevzeti garancijo, katere nosijo njega podpis v trobarvenem tisku. (86—2)

Turci.

5. maja:

Evropa: Marocutti iz Trebiža. — Taferner iz Beljaka. — Kraft iz Dunaja.

Slonja: Medanič iz Zagreba. — Ruppe iz Logatca. — Fiala iz Dunaja. — Scheyer iz Rateč. — Fischer iz Gradca. — Trogar iz Beljaka. — Ružič iz Reke. — Tissen iz Dunaja.

Mali: Klančič iz Kranja. — Friedland iz Dunaja. — Burgleitner iz Gradca. — Stowasser iz Dunaja. — Kuban iz Gradca.

Tržne cene

v Ljubljani 4. maja t. l.

Pšonica hektoliter 9 gld. 43 kr. — reč 6 gld. 34 kr.; — ječmen 5 gld. 69 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gld. 85 kr.; — pros 6 gld. 50 kr.; — koruza 6 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 10 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — svin trisen — gl. 70 kr.; — špeh povojan — gl. 74 kr.

Dunajska burza 6. maja.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Emotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	85	kr.
Emotni drž. dolg v srebru	64	55	"
Zlata renta	71	70	"
1860 drž. posojilo	111	75	"
Akcije narodne banke	789	—	"
Kreditne akcije	204	50	"
London	122	60	"
Napol.	9	81	"
C. kr. cekini	5	77	"
Srebro	106	—	"
Državne marke	60	45	"

Razglas.

C. k. deželna sodnija v Ljubljani je z odlokom dne 27. aprila 1878 št. 3220 na prošnjo gospoda Viljema Mayr prostovoljno prodajo na drobno njegovih v naslednjem zaznamovanih posestev dovolila

1. hiša št. 91 v št. Peterskem predmestju z zemljišči vred v 12. oddelkih in sicer	klicalo se bode:	v cenah od 3000 do 240 gl.
2. travnik na močvirji rekt. št. 278/29 magistratnih zemljiških knjig za		500 gl.
3. posestvo na močvirji rekt. št. 878/30 magistratnih zemljiških knjig v šestih oddelkih, in sicer od telh štirje vsak za		400 gl.
in dva vsak po		300 gl.
4. posestvo „Wundischhof“ (v deželnej tabli) in travnik pri tržaškej cesti urb. št. 113 zemljiških knjig vitezov nemškega reda v šestih oddelkih vsak po		300 gl.
5. njiva urb. št. 15 zemljiških knjig farne cerkve sv. Petra (pri kolodvorskej cesti „v dolgih njivah“ sposobna kot prostor za zidanje) za		1000 gl.
6. dve njivi urb. št. 51 zemlj. knjig farne cerkve sv. Petra, vsaka po		200 gl.
7. njiva urb. št. 52 istih zemlj. knjig za		200 gl.

9. maja 1878

Ta prodaja se bode vršila počenši dopoludne ob 9. uri pri hiši št. 91 na št. Peterskem predmestju in se bode v naslednjih dneih ako treba vsaki dan od 9. do 12. uri dopoludne in od 3. do 6. uri popoldne nadaljevala. —

Vsak kupec mora 10% gori navedene cene kot vadium v roke prodajalne komisije vložiti. Prodajalec pa si pridržuje pravico odbriti prodajo v teku osmih dni. Druge pogoje in obrisi parceliranja ogleda lahko vsak pri podpisnem c. k. notarju Dr. Jerneju Suppanzu kot za to prodajo imenovanem komisarju.

V Ljubljani dne 1. maja 1878.

Dr. Bart. Suppanz, m/p.

c. k. notar kot sodnijski komisar.